



اشاره

مجله رشد آموزش ریاضی، تداوم معنادار خود را مدیون تعامل و تبادل نظر دایمی با مخاطبان اصلی خود که معلمان ریاضی و دست‌اندرکاران آموزش معلمان ریاضی هستند، می‌داند. به همین دلیل، بیش‌ترین تلاش اعضای هیئت تحریریه مجله، جست‌وجو برای پیدا کردن راه‌های مختلف ایجاد چنین تعامل و تبادل‌نظری بوده است. خوشبختانه از سال ۱۳۸۱ که به همت مسئولان محترم دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی، تولید و توزیع مجله، نظم بیشتری یافته و شمارگان آن نیز بالاتر رفته است. معلمان محترم ارتباط بیش‌تری با مجله خودشان برقرار کرده‌اند و بیش‌تر از گذشته، دیدگاه‌های خود را برای چاپ، ارسال کرده‌اند. به همین دلیل، آرزوی دیرینه دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی و هیئت تحریریه مجله رشد آموزش ریاضی می‌رود تا تحقق یابد. در نتیجه، بانظر هیئت تحریریه مجله، قرار شد تا دیدگاه‌های ارسالی عیناً و بدون ویرایش چاپ شوند. در ضمن، از خوانندگان محترم استدعا داریم که پاسخ‌گو و منتقد دیدگاه‌ها باشند و تعامل و تبادل نظر را از طریق بازتاب بر آنها، معنادارتر و کارآمدتر کنند

رشد آموزش ریاضی

تازگی ربطی ندارد با زمان

مریم گویا
دبیر بازنشسته ریاضی

شگرفی در جامعه آموزشی ایران به‌ویژه آموزش ریاضی ایجاد کرد. روش و منش ایشان در زندگی و آموزش و تدریس، سرمشق بسیاری از معلمان و دانش‌آموزان و دانشجویان بود. کافی بود برای رفع اشکال در هر مبحثی از دروس ریاضی به یکی از کتاب‌های ایشان در رابطه با آن مبحث مراجعه کنی تا مطلب را بفهمی. علاوه بر دانش‌آموزان، بسیاری از معلم‌ها نیز از طریق کتاب‌ها و حل‌المسئله‌های استاد در تدریس توانا تر می‌شدند و در واقع رجوع به کتاب‌های استاد در زمینه‌های مختلف؛ از جمله بهترین دوره‌های ضمن خدمت معلمان می‌توانست به‌حساب آید.

استاد شهریاری معلمی عالم و آگاه و وارسته بود که تأثیر بسیار عمیقی در لایه‌های مختلف جامعه آموزشی ایران گذاشت. مطالب ایشان همیشه بکر و تازه و بدیع بود.

هر واژه‌ای که انتخاب می‌کرد، کلیدی بود که درهای بسته بسیاری را می‌گشود. آثار این معلم توانا و مهربان یادآور شعری است از گلچین گیلانی با این مضمون:

.... تازگی ربطی ندارد با زمان
تازه آن باشد که ماند جاودان
کهنه دیروز اگر زیبا بود،
تازه، هم امروز و هم فردا بود
تازه امروز گر بی‌معنی است،
کهنه است و آنی است و فانی است.
تازه آن باشد که از دل سرزند
با دو بال ویژه خود پرزند

در تابستان سال ۱۳۶۹، پس از آن‌که پسرم در سال اول دبیرستان نفر اول شده بود، به عنوان هدیه کتاب‌های **خلاقیت ریاضی و سرگرمی‌های جبر** را برایش خریدم و در یادداشتی بر کتاب‌ها، برایش آرزو کردم که با مطالعه آنها؛ روش صحیح یادگیری را بفهمد و در تحصیل و زندگی موفق باشد. آن روزها، ما، در شهری زندگی می‌کردیم که در ایام جنگ؛ سالی چند ماه به علت موشک‌باران‌ها و بمباران‌ها مدارس تعطیل می‌شد و ما هم به همراه دیگران، آواره دشت و صحرا می‌شدیم.

پسرم یاد گرفت که چگونه درس بخواند و یاد بگیرد. کتاب‌های درسی‌اش را با دقت می‌خواند و در واقع به خودش درس می‌داد تا از دیگر همسالان و هم‌کلاسی‌هایش در شهرهای دیگر عقب نماند و مشکلی برای کنکور پیدا نکند. شاید یکی از دلایلی که به وی کمک کرد تا در کنکور موفق شود و در دانشگاه هم همیشه دانشجوی ممتازی باشد؛ تأثیرپذیری‌اش از کتاب‌های کمک درسی و حل‌المسئله‌های استاد شهریاری بود.

اگرچه در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته مهندسی را انتخاب کرده بود؛ اما در ادامه به کار تحقیق و تدریس علاقه‌مند شد و اکنون یک معلم و محقق است.

زمانی که خبر درگذشت استاد شهریاری را شنید، اولین واکنشش این بود: «او یادگار دوران مدرسه و راهنمای یادگیری‌ام بود.»

استاد شهریاری به صورت مجازی و از طریق کتاب‌های جذاب و روان و چالش‌برانگیزش تأثیر



رشد آموزش ریاضی
شماره ۱
پاییز ۹۱



جلو ببرد و الحق که یک تنه کاری کرد کارستان. نوشته‌های او که از عمق وجودش برمی‌خاست و با چاشنی عشق و عقل توأم می‌شد، با قلمی بود که جوهر آن شیرۀ جاننش بود و محتوای آنها دانش و تجربه‌های بی‌مانندش و چون از دل برمی‌آمد، بر دل‌ها می‌نشست و جاودانی می‌شد. کتاب‌های استاد تمثیل «بوستان» و «گلستان» شیخ اجل سعدی شیرازی است که در آنها، برودت خزان و زمستان راهی ندارد و هیچگاه پژمرده نمی‌شود و همیشه تازه و شاداب باقی خواهد ماند.

او پر کشید و در پی او اشک حسرتی
از دیدگان عشق به تلخی چکید و رفت

روحش شاد، روانش ورجاوند و راهش پر رهرو باد.

کتاب‌های استاد که با درایت و دقت‌نظر، دانشی در خور و با عشق و امید به آینده سرزمین محبوبش به رشته تحریر درآمده، آن‌چنان بر مخاطبش تأثیر می‌گذارد که احساس می‌کنی در کلاس درس ایشان حاضری و از گرمای وجود پرمهرش بهره‌مند می‌شوی. حس می‌کنی آن صلابت و آرامش، تواضع و مهربانی به وجودت سرایت می‌کند و جانت را ملامت از عطشی می‌کند که می‌خواهی هرچه بیشتر از چشمه جوشان علم و اخلاق و اخلاص بنوشی تا جان تشنه از لیب بی‌مهری‌ها و ندانستن‌ها را سیراب کنی.

او همواره فکر کرد و نوشت و نوشت تا شاید بتواند مشکلات موجود جامعه آموزشی و آموزش ریاضی را در حدّ توانش برطرف کند و جامعه را قدمی به



فراتر از چارچوب

شیوا زمانی

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف

شاگرد پرویز شهریاری نبودم، او را از نزدیک ندیده بودم، از کتاب‌هایش هم غیر از دو کتاب مسایل جبر و در بی‌فیناغورث کتابی را مطالعه نکرده بودم، اما مطالعه همین دو کتاب هم برای من که در سال‌های نوجوانی شیفته ریاضیات و تشنه حل مسایل آن بودم، دریچه ورود به دنیایی بسیار بزرگتر از دنیایی بود که با کتاب‌های درسی می‌شد شناخت. دنیایی که از اعداد متحابه می‌گفت، از اعداد چندضلعی، از اعداد تام، از مربع‌های وقفی و از بسیاری دیگر از موجودات شگفت‌انگیز ریاضی که تا به حال نامی از آنها نشنیده بودم. نام پرویز شهریاری برای من، همیشه یادآور این دنیا بود، دنیایی بسیار فراتر از آنچه در چارچوب دروس ریاضی تدریس می‌شد، دنیایی خیال‌انگیز که من تنها در آستانه آن قدم گذاشته بودم و مطالب جادویی کتاب‌های پرویز شهریاری این نوید را به من می‌داد که می‌توانم عمری را بدون خستگی یا دل‌زدگی در آن سپری کنم.

